

Duurzaamheidsverslag 2022-2023

<i>datum</i>	21 oktober 2023	<i>project</i>	Duurzaam ondernemen
<i>vestiging</i>	Arnhem	<i>betreft</i>	Duurzaamheidsverslag
<i>uw kenmerk</i>	-	<i>versie</i>	def
<i>ons kenmerk</i>	Duurzaam ondernemen	<i>auteur</i>	ir. I.M. (Ieke) Kuijpers - van Gaalen MBA
<i>2e lezer/secr.</i>	TA	<i>contactpersoon</i>	ir. I.M. (Ieke) Kuijpers - van Gaalen MBA
		<i>e-mail/telefoon</i>	ga@dgmr.nl/088 346 75 68

Duurzaamheidsverslag 2022-2023

Dagelijks helpen wij onze klanten bij het realiseren van een duurzamere woon- en werkomgeving. Wij vinden het daarom vanzelfsprekend dat we ook onze eigen bedrijfsvoering zo inrichten dat de negatieve gevolgen voor mens en milieu zo veel mogelijk beperkt worden. We zijn voortdurend op zoek naar mogelijkheden om onze bedrijfsvoering te verduurzamen en te verbeteren. Om onze voortgang te volgen maken wij ieder jaar een CO₂ footprint en toetsen we onze prestaties aan de CO₂-reductiedoelstellingen die vastliggen in ons ISO 14001 milieuzorgsysteem.

In februari 2022 ondertekenden we het Paris Proof manifest van de DGBC. Daarmee spraken we uit dat ook wij onze bijdrage willen leveren aan het Paris Proof maken van de gebouwde omgeving. Dat doen we door onze klanten te helpen bij het verduurzamen van hun gebouwen én onze eigen huisvesting te verduurzamen. Onze ambitie is dat onze huisvesting in 2030 Paris Proof is. Voor onze kantoorgebouwen betekent dat, dat het energiegebruik < 70 kWh/m² moet zijn. We gebruiken onze CO₂-footprint monitor om de realisatie van deze ambitie de komende jaren te volgen.

In dit jaarverslag is een samenvatting opgenomen van de belangrijkste prestaties en acties op het vlak van duurzaam ondernemen in het afgelopen boekjaar, onderverdeeld in de thema's Planet en People.

Planet

Ons milieuzorgsysteem is opgebouwd rond vier thema's: huisvesting, mobiliteit, inkoop van goederen en diensten, en het stimuleren van kennisuitwisseling en initiatieven op het gebied van duurzaam ondernemen.

Mobiliteit en het energiegebruik van onze gebouwen veroorzaken de grootste milieu impact. De overige aspecten hebben, uitgedrukt in milieuschade, een minder grote impact. Maar we vinden die aspecten wel zo belangrijk dat we daarover in ons milieuzorgsysteem ook afspraken en ambities vastlegden.

Jaarlijks stellen we een CO₂ footprint op. In deze CO₂ footprint nemen we de emissies van al onze vervoersbewegingen en onze huisvesting mee. We streven er naar om onze CO₂ footprint steeds verder te verlagen. Daarbij kijken we zowel naar onze absolute CO₂-emissie, als naar de CO₂-emissie per fte. Het boekjaar 2015-2016 is het referentiejaar waarmee we onze CO₂-emissies jaarlijks vergelijken.

In de berekening van de CO₂ footprint nemen we de volgende aspecten mee: werkelijk energiegebruik van onze gebouwen, woon-werk kilometers (onderverdeeld in fiets-, OV- en autokilometers) en de zakelijke kilometers (onderverdeeld in vlieg-, auto- en OV-kilometers).

We hebben de volgende *CO₂-reductiedoelstellingen* geformuleerd:

In 2022-2023 willen we ten opzichte van 2015-2016:

- onze totale CO₂-emissie met 20% verminderen;
- onze CO₂-emissie/fte met 30% verminderen.

Omdat mobiliteit de grootste component binnen onze footprint is, hebben we hiervoor een aparte ambitie geformuleerd:

- in 2022-2023 willen we onze CO₂-emissie per fte voor mobiliteit reduceren met 10% ten opzichte van 2015-2016.

In onderstaande figuur is de ontwikkeling van de CO₂ footprint over de afgelopen jaren inzichtelijk gemaakt. Te zien is dat zowel in absolute zin, als in relatieve zin de CO₂-emissies gedaald zijn ten opzichte van het referentieboekjaar 2015-2016. Deze daling is ingezet sinds boekjaar 2017-2018. De forse daling die in boekjaar 2019-2020 en (vooral in) boekjaar 2020-2021 te zien is, is vrijwel volledig toe te rekenen aan de verplichte thuiswerkperiode tijdens de coronacrisis. Met name de CO₂ uitstoot voor mobiliteit is hierdoor flink gedaald. Vanaf boekjaar 2021-2022 zien we een stijgende lijn in de CO₂-emissies als gevolg van het weer vaker op kantoor werken en de toegenomen reisbewegingen naar klanten. Boekjaar 2022-2023 kunnen we beschouwen als het eerste 'normale' jaar na de coronacrisis.

Totale CO₂ emissies		2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Mobiliteit	kgCO ₂	434.155	448.941	438.275	451.734	330.065	130.044	201.854	257.308
Gebouwen	kgCO ₂	203.452	191.466	135.356	74.020	68.909	74.948	68.671	64.855
TOTAAL	kgCO ₂	637.608	640.408	573.631	525.754	398.974	204.992	270.525	322.163
Procentuele verandering tov ref jaar			0%	-10%	-18%	-37%	-68%	-58%	-49%
Reductiedoelstelling in 2022-2023 tov 2015-2016:	20%		niet behaald	niet behaald	niet behaald	behaald	behaald	behaald	behaald

Totale CO₂ emissies per fte		2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Mobiliteit	kg CO ₂ /fte	2.978	3.035	2.777	2.636	1.855	712	1.021	1.219
Gebouwen	kg CO ₂ /fte	1.395	1.295	858	432	387	410	347	307
TOTAAL	kg CO ₂ /fte	4.373	4.330	3.635	3.067	2.243	1.123	1.368	1.527
Procentuele verandering tov ref jaar			-1%	-17%	-30%	-49%	-74%	-69%	-65%
Reductiedoelstelling in 2022-2023 tov 2015-2016:	30%		niet behaald	niet behaald	niet behaald	behaald	behaald	behaald	behaald

Mobiliteit CO₂ emissies per fte		2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Mobiliteit	kg CO ₂ /fte	2.978	3.035	2.777	2.636	1.855	712	1.021	1.219
Procentuele verandering tov ref jaar			2%	-7%	-11%	-38%	-76%	-66%	-59%
Reductiedoelstelling in 2022-2023 tov 2015-2016:	10%		niet behaald	niet behaald	behaald	behaald	behaald	behaald	behaald

figuur 1: ontwikkeling CO₂-emissies vanaf boekjaar 2015-2016

De belangrijkste maatregelen die bijdragen aan de reductie van de CO₂ uitstoot de afgelopen jaren zijn:

- Gebouwen:
 - aanschaf van LED verlichting in Den Haag en Arnhem;
 - vervanging van onze servers in 2016 door energiezuinige servers en overstap naar de cloud in 2022;
 - overstap naar volledig groene stroom op alle vestigingen per 1 januari 2018 (daarvoor deels groene stroom);
 - verhuizing vestiging Arnhem in 2022 naar een energiezuiniger (maar wel groter) pand
 - plaatsing PV-panelen in Drachten in 2023
- Mobiliteit:
 - vergroening van het wagenpark, o.a. door de opkomst van elektrische auto's;
 - stimulering van het gebruik van het OV, met ingang van februari 2020 hebben alle medewerkers een NS businesskaart;
 - CO₂-compensatie van alle vliegreizen vanaf boekjaar 2019-2020;
 - opkomst en facilitering van thuiswerken en videobellen;
 - invoering van de eco-bonus voor het reizen per fiets en OV met ingang van 1 januari 2022;
 - invoering van een eco-bonus voor medewerkers die privé een elektrische auto hebben;
 - vanaf 1 januari 2022 worden er alleen nog leasecontracten afgesloten voor elektrische auto's;
 - nieuwe vestiging Arnhem (2022) heeft veel minder parkeerruimte waardoor er significant meer gebruik gemaakt wordt van het OV en de fiets voor woonwerk verkeer. Dit is terug te zien in het aantal fietskilometers per fte. In boekjaar 2022-2023 is er meer dan twee keer zoveel gefietst als in het jaar ervoor: van 242 km/fte naar 597 km/fte.

In boekjaar 2022-2023 hebben we onze reductiedoelstellingen t.o.v. het referentiejaar 2015-2016 ruimschoots behaald: onze totale CO₂-emissie is met 49% verminderd (doel: 20%), en de totale CO₂-emissie/fte is met 65% gedaald (doel: 30%).

Tot slot is ook het reductiedoel voor mobiliteit ruimschoots behaald: onze CO₂-emissie per fte voor mobiliteit is met 59% gedaald (doel: 10%).

We beschouwen boekjaar 2022-2023 als het eerste normale jaar na de coronacrisis: we werkten weer op kantoor en gingen weer naar klanten. Dat biedt een goed aanknopingspunt om begin boekjaar 2023-2024 nieuwe reductiedoelstellingen vast te leggen waarbij we het huidige boekjaar als referentiesituatie beschouwen.

Overige duurzaamheidsthema's

In september 2022 is de vestiging Arnhem naar een nieuwe locatie verhuisd. Het pand op deze nieuwe locatie is grondig verbouwd. Belangrijke uitgangspunten bij deze verbouwing waren:

- Renovatie naar energielabel A+
- Zo veel mogelijk hergebruik van materialen die nog in het gebouw aanwezig waren (binnenwanden, sanitair en installaties). Bij nieuwe materialen keuze voor duurzame alternatieven zoals cradle-to-cradle vloerbedekking en -lichtwering.
- Alle meubilair is tweedehands ingekocht.

In het voorjaar van 2023 heeft ook een renovatie van de vestiging Drachten plaatsgevonden. Belangrijkste punten bij deze verbouwing waren:

- Plaatsing van 80 PV-panelen op het dak
- Renovatie van het interieur met zo veel mogelijk hergebruik van materialen.

Paris Proof commitment

Een kantoorgebouw is Paris Proof als het gemeten energiegebruik (uitgedrukt in de Weii-indicator) lager is dan 70 kWh/m² gebruiksoppervlak. In onderstaande overzicht is de ontwikkeling van de Weii-indicator van onze vestigingen over de afgelopen boekjaren weergegeven:

Weii indicator [kWh/m ²]	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Arnhem	218	210	205	203	188	189	167	113
Den Haag	110	111	116	101	94	98	92	89
Drachten	106	99	97	101	95	99	99	82
Portefeuille	153	150	150	142	132	135	123	100

Uit het overzicht blijkt dat de Weii indicator van de vestigingen in de afgelopen jaren gedaald is doordat diverse energiebesparende maatregelen getroffen zijn. In boekjaar 2022-2023 is een duidelijke wijziging te zien voor Arnhem (verhuizing) en een kleinere wijziging voor Drachten vanwege de plaatsing van PV-panelen relatief laat in het boekjaar.

Voor alle vestigingen geldt dat de gebouwen nog niet Paris Proof zijn. In de komende jaren zetten we, in samenspraak met de gebouweigenaren, in op het verbeteren van onze huisvesting.

People

Onze medewerkers zijn het hart van DGMR. We zijn trots op onze medewerkers én we vinden het belangrijk dat ze met plezier naar hun werk gaan en daar ook veel voldoening uit halen. Een goede, sociale werksfeer en uitstekende arbeidsvoorwaarden zijn daarbij van belang, maar minstens zo belangrijk is het dat we onze mensen betekenis vol werk kunnen laten doen: projecten die ertoe doen, projecten die eraan bijdragen dat de wereld een beetje mooier wordt.

Veel van de projecten die we doen hebben een (grote) maatschappelijke impact. Dat betekent dat onze mensen op de hoogte moeten zijn van de nieuwste ontwikkelingen, maar zich ook staande moeten kunnen houden in een dynamische werkomgeving. Dat vraagt soms veel van onze mensen, daarom vinden we het belangrijk om oog te hebben voor het welbevinden en de ontwikkeling van onze medewerkers. Door persoonlijke aandacht, het bieden van ruime opleidingsmogelijkheden en een continue aandacht voor gezondheid en sporten zorgen we ervoor dat onze mensen vitaal zijn én blijven.

In boekjaar 2022-2023 stond aandacht voor vitaliteit centraal. We ontwikkelden het DGMR-vitaliteitsmodel: een praktisch model dat de focus legt op vijf thema's waar de medewerker en de leidinggevende mee aan de slag kan.

Bron afbeelding: Vitalogisch B.V.

Per thema geven we inzicht in wat de medewerker kan doen om hiermee aan de slag te gaan (zelfregie) en waar DGMR ondersteuning biedt. Iedere maand staat een thema centraal en organiseren we activiteiten die bij dit thema passen.

ir. I.M. (Ieke) Kuijpers - van Gaalen MBA
DGMR Raadgevende Ingenieurs B.V.